

Visitatie

vanuit de Nederlandse Dalton Vereniging

Zelfevaluatie & visitatieverslag

Datum visitatie	10-02-2026
Naam school/kindcentrum	Obs De Esdoorn
Adres	Buiskoolstraat 1
Postcode en plaats	7814 RC Weerdinge
E-mailadres school/kindcentrum	Obs-esdoorn@oo-emmen.nl
Telefoonnummer school/kindcentrum	0591-659848
Bestuurder(s)	Erik Vredeveld
Leidinggevende school/kindcentrum	J.Duursma
Daltoncoördinator(en)	B.Bruins
Aantal groepen	6
Aantal kinderen	117
Aantal leraren/pedagogisch medewerkers	7
In bezit van daltoncertificaat	4
Bezig met daltoncursus	0
Nevenvestigingen	0
Stand van zaken inspectie	Zeer zwak
Visitatievoorzitter	
Lid 1.	
Lid 2.	
Lid 3.	
Lid 4.	
Lid 5.	
Besluit vorige visitatie	☒ Licentieverlening/-verlenging
	☐ Versnelde visitatie licentieverlening
	☐ Anders, ...
Eerste visitatie school/kindcentrum	☐

1. Zelfreflectie

1.0 Aanbevelingen vorige visitatie

(niet van toepassing bij 1e licentieverzoek)

School/kindcentrum

Aanbevelingen (noteer de aanbevelingen van de vorige visitatie)

1. Jullie hebben een goede start gemaakt met de kernwaarde vrijheid/ verantwoordelijkheid. Ga dit verder vormgeven o.a. op de taak (reflectie, planning, keuzetaak, workshops en meedoen met instructie)
2. Er is keuzewerk in de klassen aanwezig. Ga verder onderzoeken welke plek dit inneemt binnen jullie onderwijs, welke eisen jullie hieraan stellen en hoe de periodetaak hier onderdeel van zou kunnen worden.
3. Het samenwerken vindt veelal binnen de eigen groep plaats. Ga op zoek naar mogelijkheden om meer groepsdoorbrekend te werken.
4. Jullie hebben een democratisch gekozen leerlingenraad. Geef deze raad een meer prominente rol binnen de school (eigen project bij feesten, rondleiden ouders, verbinding maken met groep 1 t/m 4, eigen budget)

School/kindcentrum

Wat hebben we gedaan en wat is het resultaat?

1. We werken nu tijdens de inloop in de groepen 1-4 in circuitvorm. De groepen 5-8 werken met een weektaak. Op deze weektaak staan dingen die de leerlingen zelfstandig kunnen maken. Op dit moment is dit voor ons gevoel passend bij het huidige team en leerling populatie.
2. De periodetaak wordt op dit moment ingezet tijdens Blink in groep 6. Toewerken naar een eindproduct. Dit staat wel in de kinderschoenen. Staal 2 werkt ook naar een eindproduct. Dit is allemaal wel gestuurd. IN groep 7-8 de eerste periode minder Blink ivm inzet basisvaardigheden.
3. Op dit moment hebben we elk jaar structureel de volgende groepsdoorbrekende activiteiten uitgevoerd
 - Wandelen tijdens de herfst / winter / lente
 - Lampionnen maken
 - Voorlezen
 - Meesters- en juffendag
 - Pleinfeest
 - Erfgoed speurtocht
 - Pietengym
 - Leerlingen van groep 7 rekenen bij groep 6. Leerling van groep 5 rekt bij groep 6.

Dit wordt door de leerkrachten en de leerlingen als prettig ervaren.

4. Op dit moment is er een kinderraad geïnstalleerd in Weerdinge. We zijn voornemens om vanaf de voorjaarsvakantie ook een leerlingenraad binnen de school te hebben. De afgelopen periode is dit door diverse omstandigheden niet van de grond gekomen.

Visitatieteam

Wat zien we terug?

We hebben jammer genoeg geen duidelijke groei in vrijheid/verantwoordelijkheid kunnen zien. Door de vele wisselingen in het team en directie is het er bij gebleven.

In de groepen 1 t/m 5 is er elke ochtend een circuit van 8:30 tot 9:00. Op deze tijd werken de kinderen uit de groepen 6 t/m 8 aan de weektaak. Hierop zien we geen taken van de reguliere methodes (rekenen, taal/spelling en lezen) terug.

We missen ook de vrijheid bij de verwerking van deze taken en keuzevrijheid in het volgen van instructies (zie aanbeveling 1).

Samenwerken in de eigen groep wordt wel gedaan bij circuit/weektaak. Ook worden er vormen van coöperatief leren ingezet. Vormen van groepsdoorbrekend werken zien we weinig terug in het “dagelijkse” werk.

De kinderraad geeft dit ook aan.

Deze raad is geïnstalleerd voor het hele dorp. Na de voorjaarsvakantie wordt er een leerlingenraad opgericht.

Er worden in de verschillende groepen activiteiten ingezet (bijv. periodetaak Blink in groep 6), maar er is geen schoolbrede leerlijn hierin. Dat zien we ook bij andere initiatieven.

Beschrijf hieronder per kernwaarde het volgende:

- Wat heb je de afgelopen tijd gedaan? (ontwikkelp proces)
- Wat is de huidige situatie? Wat gaat goed? Waar zijn jullie trots op?
- Wat zijn de ontwikkelpunten?

De indicatoren op kind-, pedagogisch medewerker/leraar- en school/kindcentrumniveau, evenals de bouwstenen in de gedachtenwolken kunnen hiertoe een hulpmiddel zijn, zie hiervoor de bijlagen op www.dalton.nl onder de kop 'visitatie en licentie'.

1.1 Vrijheid in gebondenheid / verantwoordelijkheid en vertrouwen

School/kindcentrum

In de afgelopen periode is er gericht gewerkt aan het versterken van de balans tussen vrijheid en structuur binnen het onderwijsaanbod. Dit ontwikkelproces bevatte o.a.:

- Observaties in de groepen op het gebied van taakwerk, zelfstandigheid en het nemen van verantwoordelijkheid door leerlingen.
- Analyseren van het leerlinggedrag rondom keuzemomenten: hoe gaan kinderen om met vrijheid, waar lopen zij vast?
- Bijstellen van afspraken rondom taakwerk, doelen en routines, zodat deze consistent en voorspelbaar zijn.
- Samenwerken met het team om eigenaarschap van leerlingen schoolbreed te vergroten.

Wat is de huidige situatie? Wat gaat goed? Waar zijn jullie trots op?

Er zijn duidelijke stappen gezet in het versterken van verantwoordelijkheid en vertrouwen. Dit zien jullie terug op verschillende niveaus:

Kindniveau

- Kinderen tonen meer zelfstandigheid in hun taakwerk en durven hulp op een passende manier te vragen.

Leraar

- Leerkrachten bieden heldere kaders, waardoor kinderen binnen deze structuur veilig vrijheid kunnen nemen.
- Er wordt steeds consistentier gewerkt met leerdoelen en taakoverzichten, waardoor verwachtingen transparant zijn.

Trots: Door de vele wisselingen is het heel lastig geweest om doorgaande lijnen te creëren binnen de school. Toch proberen we dit wel te doen. Het is echter nog niet goed zichtbaar.

School

- Er is al meer eenheid ontstaan in regels, rituelen en routines, wat rust en duidelijkheid voor leerlingen oplevert. De doorgaande lijnen moeten nog wel beter zichtbaar worden.

- De cultuur verschuift steeds meer naar vertrouwen als uitgangspunt: kinderen mogen fouten maken en daarvan leren.

Trots: Er is meer rust in de school gekomen, veiligheid in de school

Wat zijn de ontwikkelpunten?

Hoewel de basis groeit, zijn er nog enkele belangrijke ontwikkelpunten:

Kindniveau

- Weinig kunnen met vrijheid omgaan; Ze blijven behoefte hebben aan extra structuur.
- Er is verdere ondersteuning nodig bij executieve functies zoals plannen, doorzetten en overzien van werk.

Leraar

- Blijven versterken van de balans tussen loslaten en sturen; sommige leraren vinden dit nog uitdagend.
- Meer uniforme toepassing van Dalton-instrumenten zoals:
 - taakbrief/taakblad
 - reflectiemomenten
 - keuzewerk versus verplicht werk
- Reflectiegesprekken met leerlingen kunnen in sommige groepen nog doelgerichter worden.

School

- Afspraken rondom verantwoordelijk gedrag schoolbreed blijven bewaken, zodat er minder groepsafhankelijkheid is. Consequent toepassen Esdoornregels
- Er is al meer eenheid ontstaan in regels, rituelen en routines, wat rust en duidelijkheid voor leerlingen oplevert. De doorgaande lijnen moeten nog wel beter zichtbaar worden.
- Versterken van oudercommunicatie: hoe kunnen ouders thuis ondersteunen bij verantwoordelijkheid en vrijheid?
- Op dit moment is er nog sprake van. zgn. eilanden. We willen naar de wij cultuur.
- Op dit moment duidelijke kaders, zeer gestructureerd en weinig ruimte voor eigen keuzes.
- Leerlingen durven loslaten

Reactie visitatieteam

De kinderen op de Esdoorn ervaren weinig vrijheid in het maken van hun eigen keuzes. Er is de afgelopen jaren veel tijd gestoken in het bevorderen van de veiligheid voor de kinderen in de school.

Wat we vandaag gezien hebben, is het circuit in de groepen 1 t/m 5 en daarop aansluitend de weektaak in de groepen 6 t/m 8. De kinderen werken hier dagelijks aan van 8:30-9:00 .

Deze activiteiten bevatten allemaal extra opdrachten. Hier zit ook eigenlijk de vrijheid van de kinderen. Die keuzevrijheid vinden we niet terug in de reguliere reken- en taaltaken. Volgens ons zijn er meer mogelijkheden om de kinderen hier meer eigenaarschap in te geven.

Ga met kinderen in gesprek en voel aan waar ze vrijheid kunnen krijgen en op welke punten de kinderen meer sturing nodig hebben.

Jullie zijn op een punt dat de kinderen meer vrijheid aankunnen (zie aanbeveling 1).

1.2 Zelfstandigheid

School/kindcentrum

Zelfstandigheid is een centrale kernwaarde binnen Daltononderwijs, en de afgelopen periode is hier actief en doelgericht aan gewerkt. Het ontwikkelproces omvatte o.a.:

- Observeren van leerlingen tijdens zelfstandig werk, taakmomenten en keuzewerk om te zien welke vaardigheden al aanwezig zijn en waar begeleiding nodig is.
- Analyseren van de executieve functies die nodig zijn voor zelfstandigheid, zoals plannen, concentreren, organiseren, doorzetten en reflecteren.
- Afspraken schoolbreed aangescherpt over taakwerk, routines, keuzemomenten en het gebruik van hulpmiddelen.
- Werken met leerlingen aan eigenaarschap: doelen stellen, tijd indelen, keuzes maken, reflecteren.
- Structuren ontwikkeld of aangescherpt zoals dagritmekaarten, stappenplannen, taakbladen en visuele ondersteuning.
- Teamgesprekken gevoerd over verwachtingen t.a.v. zelfstandigheid en hoe deze eenduidig aangeboden kunnen worden.

Wat is de huidige situatie? Wat gaat goed? Waar zijn jullie trots op?

Kindniveau

- Steeds meer kinderen kunnen zelf hun werk plannen, kiezen wat ze eerst doen en waarom, en hun taken afronden binnen de afgesproken tijd.
- Leerlingen tonen groei in doorzettingsvermogen en proberen eerst zelf oplossingen te vinden voordat ze hulp vragen.
- Kinderen gebruiken steeds vaker hulpmiddelen (kalender, stappenplan, opzoekboekje Staal, doelenkaart) zonder dat de leraar dit hoeft aan te bieden.

Trots: leerlingen ervaren zelfstandigheid als iets positiefs – “Ik kan het zelf” – en benoemen hun successen.

Leraar

- Leerkrachten zetten steeds doelbewuster instructieafsnijding in en geven leerlingen ruimte om zelfstandig te gaan werken.
- Er worden steeds beter routines gehanteerd, zoals start- en eindmomenten van taken, blokje stoplichtsystemen of afspraken voor hulpvragen.
- Leraren werken steeds consistentier met hulpmiddelen die zelfstandigheid ondersteunen.

Trots: het team durft leerlingen meer verantwoordelijkheid te geven en ziet dat het werkt.

School

- De school ontwikkelt een herkenbare lijn voor zelfstandigheid: kinderen weten wat er van hen verwacht wordt in elke groep.
- Er is meer rust tijdens zelfstandig werken dankzij duidelijke afspraken

Trots: zelfstandigheid wordt steeds zichtbaarder in de school.

Wat zijn de ontwikkelpunten?

Ondanks de groei zijn er nog mooie kansen om zelfstandigheid te verdiepen en te borgen.

Kindniveau

- Niet alle leerlingen kunnen al duurzaam zelfstandig werken; sommigen hebben nog behoefte aan veel structuur en voorspelbaarheid.
- Er is verdere groei nodig in plannen en tijdsbesef bij bepaalde leerlingen.
- Sommige kinderen vragen nog te snel om hulp; het versterken van zelfredzaamheid blijft een aandachtspunt.

Leraar

- Wanneer kunnen leerlingen echt zelfstandig werken en wanneer is er te vroeg losgelaten?
- Blijven groeien in het aanleren van executieve vaardigheden
- Meer doorgaande lijnen in het team rond hulpmiddelen: welke gebruiken we schoolbreed en hoe?
- Het reflecteren op zelfstandigheid kan nog explicieter en frequenter. Hoe gaan we dit noteren?
- Er worden duidelijke routines gehanteerd, zoals start- en eindmomenten van taken, blokje stoplichtsystemen of afspraken voor hulpvragen. Dit blijven checken bij elkaar.

School

- Ontwikkelen van een doorlopende leerlijn zelfstandigheid: welke verwachtingen op welke leeftijden en hoe bouwen we dit op?
- Borgen van schoolbrede afspraken, zodat leerlingen in elke groep dezelfde kaders en taal tegenkomen.
- Versterken van ouderbetrokkenheid
- Blijven onderzoeken hoe zelfstandigheid samengaat met verschillen tussen kinderen en passend onderwijs.
- Afspraken schoolbreed taakwerk, routines, keuzemomenten en het gebruik van hulpmiddelen blijven bespreken tijdens vergaderingen.

Reactie visitatieteam

Wij hebben gemerkt dat zowel teamleden als kinderen gebaat zouden kunnen zijn bij wat meer ruimte voor zelfstandigheid.

Op dit moment wordt die ruimte nog niet altijd volledig benut.. Zo zien we dat alle kinderen eerst de instructies volgen, daarna samen inoefenen en vervolgens zelfstandig de bijbehorende taak maken. Er is daarbij weinig keuzevrijheid in welke taak op welke dag wordt verwerkt. We hebben wel een tweetal kinderen gesproken die bij spelling met pluswerk aan de slag mochten en daarbij een instructie mochten overslaan.

Bij andere activiteiten zagen we juist mooie voorbeelden van zelfstandigheid. De kinderen weten goed wat ze kunnen doen, welke regels er gelden en waar ze materialen kunnen vinden. Een mooi voorbeeld is het starten met het circuit in groep 1 t/m 5. De kinderen komen binnen, gaan op hun plek zitten en beginnen zelfstandig aan hun werk.

1.3 Samenwerking

School/kindcentrum

Wat is de huidige situatie? Wat gaat goed? Waar zijn jullie trots op?

Er is een duidelijke groei zichtbaar in hoe leerlingen en medewerkers samenwerken.

Kindniveau

- Leerlingen luisteren beter naar elkaar en tonen meer respect voor bijdragen van anderen.
- Kinderen sluiten aan bij afspraken over samenwerken

Trots: kinderen geven zelf aan dat samenwerken hun werk leuker en soms makkelijker maakt.

Leraar

- Leerkrachten passen coöperatieve werkvormen doelgericht en bewuster toe.
- Er is groei in het modelen van samenwerkingsgedrag: leraren laten zien hoe je overlegt, feedback geeft en conflicten oplost.
- Leraren monitoren en evalueren samenwerking actiever, waardoor leerlingen beter begrijpen wat kwaliteit inhoudt.

Trots: het team is bezig met een gezamenlijke visie op samenwerking die steeds meer zichtbaar wordt in de praktijk.

School

De schoolcultuur wordt steeds meer een **wij-cultuur**: we leren samen, we lossen samen problemen op.

- Er ontstaat een herkenbare schoolbrede structuur voor samenwerkingsvormen, zichtbaar in alle groepen.
- Teamleden zoeken elkaar steeds meer op om samen te werken en van elkaar te leren.

Trots: samenwerken als team wordt steeds zichtbaarder, alhoewel er nog steeds sprake is van eilandjes, zijn de eerste stappen gezet.

Wat zijn de ontwikkelpunten?

Hoewel er veel successen zijn, blijven er ook aandachtspunten.

Kindniveau

- Het reflecteren op eigen gedrag binnen samenwerking kan in sommige groepen dieper.
- Vergroten van vaardigheden zoals onderhandelen, feedback geven en omgaan met verschillen.

Leraar

- Nog meer variatie aanbrengen in samenwerkingsvormen (niet alleen tweetallen of groepjes, maar ook expertgroepen, coachmaatjes, etc.).
- Blijven werken aan een veilig groepsklimaat zodat alle kinderen durven deelnemen.

- Meer afstemmen binnen het team om doorgaande lijnen van samenwerkingsvaardigheden door de school heen te krijgen en te houden.

School

- Verfijnen van een schoolbrede doorlopende leerlijn voor samenwerkend leren (welke vaardigheden in welke groepen centraal staan).
- Versterken van ouderbetrokkenheid: hoe kunnen ouders thuis samenwerking ondersteunen?
- Blijven investeren in tijd en ruimte voor teamleden om samen te ontwerpen, te evalueren en te leren.
- Blijven investeren in tijd voor het krijgen van een wij cultuur

Reactie visitatieteam

We hebben in de meeste klassen een maatjesindeling gezien. De kinderen vertelden dat ze samen mochten overleggen, maar een echte samenwerkingsopdracht binnen de taak hebben we niet gezien. In de stukken lezen we dat er met regelmaat coöperatieve werkvormen ingezet worden, maar helaas hebben we deze niet gezien vandaag.

Er zijn groepsdoorbroken activiteiten bij vieringen en speciale gelegenheden. We hebben gelezen over tutorlezen, maar volgens ons is hier nog veel winst te behalen.

Kijk goed wat er past bij de populatie en wat je wilt met het samenwerken op de Esdoorn.

We zien dat er allerlei proeftuintjes zijn om o.a. samenwerken te bevorderen, maar evalueer deze ook en voer ze daarna schoolbreed in of pas ze aan.

1.4 Reflectie

School/kindcentrum

Wat is de huidige situatie? Wat gaat goed? Waar zijn jullie trots op?

De reflectieve cultuur binnen de school is duidelijk in ontwikkeling.

Kindniveau

- Steeds meer kinderen kunnen vertellen wat ze geleerd hebben, wat ze lastig vonden en hoe ze verder kunnen.
- Kinderen durven hun eigen werk kritisch te bekijken en zien fouten steeds meer als onderdeel van leren.

Trots: leerlingen laten zien dat ze denken over hun eigen leerproces en eigenaarschap ontwikkelen.

Leraar

- Leerkrachten plannen structurele reflectiemomenten in hun dag- en weekplanning.
- Leraren stellen goede, open reflectievragen en begeleiden leerlingen in hun denkproces.

Trots: steeds meer collega's gebruiken reflectie als afsluiting,

School

- Het team reflecteert in groepsbesprekingen op onderwijs en opbrengsten
- Reflectie wordt gekoppeld aan schoolontwikkeling: plannen worden gemaakt en aangepast op basis van evaluaties.

Trots: reflectie wordt gezien als iets dat we samen leren, niet alleen iets wat "moet".

Wat zijn de ontwikkelpunten?

Kindniveau

- Sommige leerlingen hebben meer ondersteuning nodig om dieper te reflecteren in plaats van alleen te benoemen wat ze gedaan hebben ("Ik vond het leuk").
- Leerlingen kunnen groeien in het koppelen van reflectie aan hun leerdoelen: wat betekent dit voor de volgende stap?

Leraar

- Meer doorgaande lijnen creëren in reflectiestructuren: welke vormen gebruiken we wanneer en waarom?
- Reflectie koppelen aan differentiatie en vervolgacties: wat betekent de reflectie voor de planning van morgen?
- Nog meer variatie in reflectievormen (visueel, mondeling, digitaal, groepsreflecties, maatjesreflectie).
-

School

- Ontwikkelen van een doorlopende leerlijn reflectie die schoolbreed aansluit bij taal, leerdoelen en verantwoordelijkheidsontwikkeling.

- Reflectie verder borgen in schoolafspraken.
- Meer gezamenlijke reflectie binnen het team op thema's als opbrengsten, pedagogisch handelen en groepsdynamiek.
- Versterken van ouderbetrokkenheid

Reactie visitatieteam

We zien in alle groepen dat reflectie een plek heeft gekregen op de dag- of weekplanning. Dat gebeurt niet overal op dezelfde manier, maar de intentie en betrokkenheid zijn duidelijk aanwezig.

Op dit moment heeft de reflectie vooral een evaluatief karakter. Mogelijk biedt dit nog kansen om de reflectie verder uit te breiden, bijvoorbeeld door ook vooraf te reflecteren (wat ga je doen, met wie, op welke plek, hoeveel tijd gebruiken we) en tijdens het werken (ben ik/zijn we goed bezig, aanpassingen nodig, hoe nu verder).

Ook hierin zien we hier mooie initiatieven en experimenten in de verschillende klassen. Zo wordt bijvoorbeeld de kletsput ingezet en kunnen de kinderen middels smiley's reflecteren op taken.

Daarnaast zijn er mogelijkheden om reflectie een plek te geven in het rapport. Op de website van de NDV staan bovendien inspirerende voorbeelden van reflectievormen die goed met kinderen uitgevoerd kunnen worden en die de reflectie een extra verdieping kunnen geven, zoals bijvoorbeeld de ik-cirkel.

1.5 Effectiviteit / doelmatigheid

School/kindcentrum

De afgelopen periode is er systematisch gewerkt aan het versterken van doelgerichtheid in het onderwijs. Het proces omvatte o.a.:

- Analyseren van opbrengsten en leerlinggegevens om te bepalen waar instructie en ondersteuning effectiever konden.
- Samen werken aan een schoolbrede aanpak waarin doelen en opbrengsten centraal staan in instructie.
- Begeleiden van groepen en individuele leerlingen bij eigenaarschap: doelen kunnen benoemen, monitoren en bijstellen.

Wat is de huidige situatie? Wat gaat goed? Waar zijn jullie trots op?

Er is veel vooruitgang geboekt in effectief, doelgericht onderwijs.

Kindniveau

- Steeds meer leerlingen kunnen hun eigen leerdoelen verwoorden en begrijpen wat ze moeten kunnen aan het einde van een les of week.
- Kinderen werken doelgerichter in hun taken en kunnen beter prioriteiten stellen.
- Leerlingen gebruiken feedback om hun werk te verbeteren en tonen groei in motivatie en betrokkenheid.

Trots: kinderen ervaren succes en noemen zelf dat ze beter weten *waarom* ze iets leren.

Leraar

Leerkrachten formuleren concretere en zichtbare leerdoelen en bespreken deze expliciet met leerlingen.

- Instructiemomenten zijn doelgerichter: duidelijker startpunt, betere opbouw, scherper onderscheid tussen instructie- en verwerkingstijd.
- Leraren gebruiken data en observaties bewuster om instructiegroepen te bepalen en differentiatie te onderbouwen.

Trots: het team laat steeds meer vakmanschap zien in het werken aan doelen

School

- De school werkt met een steeds consistentere doelgericht kader: doelen zijn zichtbaar en herkenbaar in alle groepen.
- Er ontstaat een cultuur van continue verbetering: het team is gericht op impact en niet alleen op uitvoering.

Trots: het team verbindt visie en praktijk waardoor effectiviteit schoolbreed groeit.

Wat zijn de ontwikkelpunten?

Hoewel de basis stevig is, zijn er nog mooie kansen voor verdieping.

Kindniveau

- Niet alle leerlingen kunnen hun doelen al zelfstandig bewaken; sommigen hebben nog sturing nodig bij plannen en monitoren.
- Kinderen kunnen nog verder groeien in het gebruik van feedback: wat betekent het precies en hoe zet je het om in concrete acties?
- Voor leerlingen is er meer ondersteuning nodig bij het koppelen van *dagdoelen* aan *lange-termijndoelen*.

Leraar

Blijven groei tonen in adaptief lesgeven: doelen aanpassen wanneer dat nodig is, afhankelijk van de groep en individuele leerlingen.

- Verfijnen van differentiatie: instructieafsnijding, verlengde instructie en eigen leerlijnen.
- Nog meer focus op het zichtbaar maken van de weg naar het doel
- Consistent gebruik van reflectiemomenten waarin doelen worden geëvalueerd.

School

- Versterken van een doorlopende leerlijn doelgericht werken door de hele school.
- Handhaven van een duidelijke analysecyclus waarin doelen, interventies en opbrengsten met elkaar worden verbonden.
- Versterken van het gesprek binnen het team: *wat werkt waarom?* (effectiviteit zichtbaar maken en delen).

Reactie visitatieteam

Hierboven lezen we dat de kinderen goed zicht hebben op de doelen die aangeboden worden. Dat zien we echter in de klassen niet terug.

Het onderwijs op De Esdoorn is erg leerkrachtgestuurd. Volgens ons zijn er mogelijkheden om de doelen duidelijker aan te kunnen bieden. Zo zou je bij rekenen kunnen voorttoetsen en weet je welke doelen de kinderen al beheersen.

Ook bij spelling kun je aan het begin van een blok al de aan te leren regels aanbieden en mogelijkheden geven tot het zelf ontdekken van de woorden die bij de regels horen. Je kunt hiervoor bijvoorbeeld coöperatieve werkvormen gebruiken.

Dan kun je de kinderen ook meer vrijheid geven in keuze voor het volgen van instructies en het aanbieden van verdiepende opdrachten.

Wij begrijpen dat jullie, na het inspectiebezoek, de touwtjes weer meer in handen willen hebben. Het komt de effectiviteit volgens ons echter niet ten goede als je de gegeven vrijheid helemaal afneemt.

1.6 Borging als voorwaarde

School/kindcentrum

De afgelopen periode is er systematisch gewerkt aan het verankeren van Daltonwaarden, werkwijzen en afspraken in de school. De focus lag op duurzaamheid en consistentie binnen het team. Het ontwikkelproces omvatte o.a.:

- Analyseren van bestaande Daltonpraktijken in de verschillende groepen: wat gebeurt al structureel, wat is nog groepsafhankelijk?
- Teamgesprekken gevoerd over eenduidigheid: wat vinden we belangrijk, welke Daltonprincipes moeten overal zichtbaar zijn?
- Ontwikkelen en aanscherpen van documenten zoals een Daltonhandboek, werkwijzers, afsprakenkaarten en een doorgaande lijn.
- Observeren in de groepen om schoolbreed zicht te krijgen op de mate van borging en de ontwikkelpunten.
- Nieuwe collega's begeleid zodat zij de Daltonvisie en routines snel kunnen implementeren.

Wat is de huidige situatie? Wat gaat goed? Waar zijn jullie trots op?

De basis van Dalton is steeds meer zichtbaar, herkenbaar en duurzaam in de schoolcultuur.

Kindniveau

- Leerlingen herkennen Daltonafspraken en routines in elke groep (bijv. zelfstandigheid, samenwerken, reflectie).
 - Gedrag en verwachtingen zijn voorspelbaar en herkenbaar door de hele school.
- Trots: leerlingen gaan natuurlijker om met Daltonvaardigheden en groeien in eigenaarschap.

Leraar

- Het team werkt steeds meer vanuit een gedeelde visie, waardoor verschillen tussen groepen kleiner worden.
- Leerlingen herkennen Daltonafspraken en routines in elke groep (bijv. zelfstandigheid, samenwerken, reflectie). Leerkracht

Trots: het team voelt zich steeds meer eigenaar van het proces.

School

- Het Daltonboek is bijgewerkt.
- Gedrag en verwachtingen zijn voorspelbaar en herkenbaar door de hele school.

Wat zijn de ontwikkelpunten?

Kindniveau

- Leerlingen kunnen nog groeien in het bewust gebruiken van Daltonvaardigheden (bijv. plannen, reflecteren, samenwerken).
- Sommige kinderen hebben meer ondersteuning nodig om zelfstandig te blijven functioneren binnen Daltonkaders.

Leraar

- In sommige groepen is borging nog afhankelijk van de persoon van de leraar; dit vraagt om verdere doorgaande lijnen aanbrengen.
- Periodieke reflectiemomenten in het team kunnen bijdragen aan blijvende bijstelling en verdieping.
- Leerlingen herkennen Daltonafspraken en routines in elke groep (bijv. zelfstandigheid, samenwerken, reflectie). Leerkrachten moeten ze consequent hanteren.
- Het is wenselijk dat de leerkrachten met elkaar gaan overleggen. De Wij cultuur ipv de eilanden cultuur.
-

School

- Blijvende aandacht nodig voor nieuwe medewerkers: stevige en structurele Dalton-inwerkprocedures.
- Het Daltonbeleid kan nog sterker geïntegreerd worden met schoolontwikkeling, jaarplannen en kwaliteitsanalyse.
- Borging vraagt om cyclische monitoring (observaties, reflecties, leerlingfeedback, teamgesprekken).
- Het zichtbaar houden van Dalton richting ouders en omgeving moet worden versterkt

Reactie visitatieteam

We hebben jullie daltonboek doorgelezen. In het daltonboek staat duidelijk beschreven wat jullie doen en waarom je de dingen doet, zoals je ze doet.

Houd dit document als leidraad bij, scherp hem aan waar nodig, borg nieuwe afspraken en laat ze terugkomen.

Zorg ook voor een planning voor de komende jaren.

Een Daltonboek is geen vaststaand iets, maar een groeidocument, waarin aangepast wordt. Het is ook goed om bij elkaar te gaan kijken (niet alleen binnen de schoolmuren, maar ook erbuiten). Maak gebruik van elkaars kwaliteiten en leer van elkaar. Dit versterkt jullie onderwijs en maakt ook de borging van ontwikkelingen sterker.

Het is goed om nieuwe dingen uit te proberen in de klas. Bespreek deze met elkaar, pas ze aan en voer ze schoolbreed in. Evalueer na een proefperiode en leg ze vast.

Dat maakt ook dat er betere doorgaande lijnen zichtbaar worden.

Wat ons betreft mogen jullie ook in andere documenten en op de website duidelijker beschrijven wat het daltononderwijs op De Esdoorn inhoudt.

2. Ontwikkelvermogen

Parels van de school/kindcentrum

(hier zijn we trots op)

Rust en structuur in het pedagogisch klimaat, waardoor leerlingen zich veilig voelen en eigenaarschap durven nemen.

Veiligheid binnen de school voor zowel leerlingen als teamleden

Positieve betrokkenheid van ouders

Ontwikkel- en onderzoeksvragen

(hier willen we meer van weten)

Welke aanpak helpt het beste om verschillen tussen leerlingen nog beter te bedienen binnen de Daltonkaders, zonder de zelfstandigheid te beperken?

Op welke manier kunnen we executieve functies nog effectiever en explicieter aanleren binnen ons Daltononderwijs?

Hoe zorgen we ervoor dat maatschappelijke thema's en burgerschapsvaardigheden betekenisvoller geïntegreerd worden in wereldoriëntatie en projecten?

Hoe borgen we de Daltonprincipes zó dat nieuwe collega's ze snel en effectief kunnen toepassen?

Netwerken, kennisdeling, samenwerking

(welke (dalton)netwerken benut je, waar haal je expertise vandaan?)

Deelname aan het regionale Daltonsamenwerkingsverband, waar scholen kennis uitwisselen over taakwerk, reflectie, observeren in de praktijk en borging.

Samenwerking met de onderwijsadviseurs en orthopedagogen, voor expertise op het gebied van leerlingenzorg en kwaliteitszorg.

Gebruik van wetenschappelijke en didactische bronnen, zoals EDI, monitoringsinstrumenten en ontwikkelgesprekken.

Onze verwachting van de uitslag van de visitatie

(tussentijdse visitatie of niet)

Dat de school mogelijk een tussentijdse visitatie krijgt , omdat de ontwikkeling niet stabiel en niet doelgericht is.

Dat de commissie zal zien dat het team lerend en gemotiveerd is en dat er duidelijke stappen zijn gezet op het gebied van schoolbrede afstemming.

Waar staat onze school/kindcentrum bij de volgende visitatie?

(lange termijnvisie)

De keuze wel / geen Daltonschool mogen zijn valt en staat met deze visitatie.

Reactie visitatieteam

We hebben vandaag in de klassen mogen ervaren dat er in de school rust heerst. De kinderen geven zelf aan dat ze zich veilig voelen op De Esdoorn.

De ouders geven aan dat zij de veiligheid van hun kinderen ook ervaren. Verder zijn ze blij met de betrokkenheid van het team, de kleinschaligheid en de lage drempel. Ze kunnen met hun vragen altijd terecht.

Graag zouden ze wel meer op de hoogte willen blijven omtrent ontwikkelingen, dalton aangaande.

De daltonregiomiddagen worden door de daco bezocht. Er is weinig contact met andere daltonscholen in de regio. Ook wordt er weinig gebruik gemaakt van de NDV-website om info te vergaren of goed practises te zoeken.

We denken dat meer stabiliteit in het team ervoor zal zorgen dat er stappen gemaakt kunnen worden in de daltonontwikkeling. Aangezien er nogal wat collega's geen daltoncertificaat hebben, zou professionele begeleiding voor het hele team de saamhorigheid en een doorgaande lijn kunnen verhogen.

3. Gedeeld eigenaarschap

Uit de gesprekken met:

leerlingen(raad)

Op het ogenblik is er geen leerlingenraad (na de voorjaarsvakantie), maar een kinderraad. Deze bestaat uit: Mila en Nathan (ziek vandaag) uit groep 6

Amanda en Danilo uit groep 7

Wishara en Raff uit groep 8

De kinderen zijn democratisch gekozen.

Ongeveer 1 x per maand is er een vergadering o.l.v. Wendy (externe begeleider en tevens voorzitter). De kinderraad bespreekt zaken die het hele dorp aangaan.

In de planning staan: zebrapad bij de school, flitspaal in het dorp, een talentenjacht (medewerking van cultuurcoaches). Voor de school: een plan tegen pesten en graffiti op de school.

De leerlingenraad moet wel meer zichtbaar zijn in de school. Ideeën die geopperd worden, zijn o.a. in de klassen vragen naar punten, foto van de leerlingenraad en wellicht een ideeënbus?

Ze zijn trots op: de goede sfeer, fijne leermethodes, leerkrachten zijn vriendelijk en behulpzaam en kleinschaligheid van de school.

Wat De Esdoorn onderscheidt van andere scholen is, volgens de kinderen, mate van vrijheid en het samenwerken. Als we doorvragen blijken deze punten toch niet zo goed naar voren te komen.

De kinderraad vindt dat er meer groepsdoorbrekende samenwerkactiviteiten mogen zijn en ook kan er vaker gewisseld worden van groepjes in de groep. Uitzondering hierop vormt groep 5.

Ouders

We hebben gesproken met twee ouders. Irene die kinderen heeft in de groepen 7 en 8 en Nicole die een zoon in groep 7 heeft en 1 op het VO. Beide ouders zijn lid van de OR.

Na het voorstelrondje vroegen we de ouders naar de keuze voor De Esdoorn.

Naast praktische bereikbaarheid werden kleinschaligheid, daltononderwijs (waarbij zelfstandigheid expliciet genoemd werd) en de rust in de school genoemd.

De informatievoorziening gaat grotendeels via social schools. Ook kun je veel vinden in de schoolgids die online staat. Als laatste wordt de maandelijkse nieuwsbrief genoemd, maar dat is de laatste tijd verwaterd.

De Esdoorn wordt als laagdrempelig ervaren.

Wat de ouders vooral meekrijgen zijn de weektaak en ze horen dat de kinderen tutorlezen en samenwerken bij feesten en thema's.

Op de school wordt incidenteel huiswerk meegegeven (genoemd werd taakwerk wat niet af is).

Als sterke punten van de school worden genoemd:

- Grote betrokkenheid van team;
- De kinderen worden goed gezien;
- Kinderen voelen zich veilig op De Esdoorn.

De ouders gunnen de school dat er weer stabiliteit komt in het team en directie.

Dalton moet weer beter op de kaart gezet worden. De doorgaande lijnen zijn niet meer duidelijk te zien in de school.

Medewerkers

Vandaag kennisgemaakt met een hardwerkend team waar iedereen op haar/zijn manier daltononderwijs vormgeeft. Daardoor mist een doorgaande lijn. Er zijn de laatste jaren veel wisselingen geweest wat maakt dat er geen duidelijke ontwikkeling is geweest. Ook de directiewisselingen (4 in 5 jaar) met allemaal hun eigen onderwijsideeën maakten het implementeren van de gegeven aanbevelingen van 2020 eigenlijk onmogelijk. We hopen dat er de komende jaren stabiliteit komt en het team zich kan bezinnen en kan bouwen aan succesvol daltononderwijs.

schoolleiding/ leiding kindcentrum en daltoncoördinator(en)

Gesprek met Brigitte Bruins, DACO en Arjan Grummel, directeur gestart 9-02-2026

Na inspectiebezoek in januari 2026 heeft de school het predicaat zeer zwak gekregen. Daarvoor is er in het bestuur van OOE besloten om een nieuwe directeur aan te stellen. Arjan staat positief ten opzichte van het Daltononderwijs. Samen met het personeel moet dalton worden gedragen.

Brigitte geeft aan dat ze 4,5 jaar DACO is, maar dat er in die jaren het één en ander gebeurd. Veel verschillende directeuren, veel verschillende collega's. Sinds een paar jaar is er meer stabiliteit in het team. Daarbij krijgen ze veel verschillende kinderen van buiten het dorp Weerdinge.

De directeur ziet als eerste stap om de visie op Dalton te hereiken. Er is binnen het team een goede wil, maar op dit moment mist er een duidelijke stip aan de horizon. Er is op dit moment geen doorgaande lijn te zien in de school.

De Esdoorn is de enige daltonschool binnen de stichting OOE.

Ze verwachten van de visitatie een eerlijk verhaal en handvatten om de school verder te kunnen helpen.

Parels van de school: maatjes (groep 5), circuit groep 1 t/m 5, inloop groep 6 t/m 8 en gedifferentieerde weektaken.

Er is op dit moment geen contact met andere daltonscholen. Brigitte neemt wel deel aan het netwerk Drenthe.

bestuurder(s)

Wichard Vorsteveld van OOE

Wichard stuurt binnen OOE 10 scholen aan waaronder de Esdoorn.

Hij is aanwezig geweest bij het inspectiebezoek in januari.

De school heeft de afgelopen jaren veel wisselingen gehad, zowel binnen het personeel als directie. Team is een tijdje onstabiel geweest,

Er was een onveilige situatie op school voor zowel personeel als voor de kinderen.

De directeur zit sinds december ziek thuis.

Het doel op deze school is minder wisseling te hebben binnen het personeel en directie.

Zodat er een stabiele situatie ontstaat.

De school moet zorgen voor een stip aan de horizon. Wat willen we als school bereiken?

Welke hoge doelen stellen we? Wat biedt kansen? Als er keuzes zijn gemaakt, staat iedereen erachter.

Omdat het inspectiebezoek erg tegenviel en ook het daltononderwijs op De Esdoorn een boost nodig heeft, hebben we gevraagd of het mogelijk is de school tegemoet te komen in een stuk rust en stabiliteit (behoud personeel).

Beoordeling, waardering & advies

Beoordeling

		V/O
0	Realisering aanbevelingen vorige visitatie*	O
1	Vrijheid in gebondenheid / Verantwoordelijkheid en vertrouwen	O
2	Zelfstandigheid	V
3	Samenwerking	O
4	Reflectie	V
5	Effectiviteit - doelmatigheid	V

Waardering

Bij het doorlezen van de aangeleverde stukken lazen we al dat de daltonontwikkeling op De Esdoorn sinds de laatste visitatie een soort jojo-effect heeft doorgemaakt. Wisselende directeuren alsmede veel personeelsverloop hebben de daltongroei geen goed gedaan. Het personeel is van zeer goede wil, maar duidelijke doorgaande lijnen ontbreken. De uitslag van het inspectiebezoek jongsleden zorgt voor een spagaat: meer eigenaarschap van de kinderen versus leerkrachtgestuurd onderwijs.

Hier moeten de nodige gesprekken over gevoerd worden. Het is ons inzien goed om, als jullie op de daltonweg door willen gaan, samen met een deskundige een goede start te maken.

Advies aan het bestuur van de NDV

	Advies	Criteria
☐	Eerste licentie toekennen	Maximaal één onvoldoende kernwaarde
☐	Geen eerste licentie toekennen, over twee jaar opnieuw visitatie voor licentie toekennen	Twee of meer onvoldoende kernwaarden
☐	Licentie voor de komende periode* verlengen	Maximaal één onvoldoende kernwaarde inclusief realisering aanbevelingen vorige visitatie + borging
☒	Over twee jaar versnelde visitatie	Twee of meer onvoldoende kernwaarden

		inclusief realisering aanbevelingen vorige visitatie + borging
☐	Licentie intrekken	Na versnelde visitatie twee of meer onvoldoende kernwaarden inclusief realisering aanbevelingen vorige visitatie + borging

Aanbevelingen

	Omschrijving
1	Betreffende alle kernwaarden Er wordt hard gewerkt, maar we missen duidelijk de samenhang. Realiseer de komende jaren doorgaande leerlijnen voor het creëren van eigenaarschap bij de kinderen. Denk hierbij aan keuzevrijheid in: • Opbouw in werken met dag- halve week en weektaken; • Keuze van werkplek en met wie je samenwerkt; • Keuze in eigen volgorde van verwerken van taken; • Het al dan niet volgen van instructies.
2	Schets een duidelijk tijdspad (wie, wat, tijdsaanduiding, eventuele begeleiding en borging) voor het verwerken van de eerste aanbeveling en leg ook vast wat jullie stip aan de horizon is (waar staat daltonschool De Esdoorn over 2 en over 5 jaar?). Neem dit ook op als extra hoofdstuk in het daltonboek.
3	
4	
5	

Slotopmerking visitatieteam

Mirjan en ik willen jullie bedanken voor jullie gastvrijheid vandaag. We hebben ons welkom gevoeld.

We hebben open gesprekken met zowel kinderen, ouders en leerkrachten kunnen voeren. De ouders waren erg te spreken over de veiligheid op school, de betrokkenheid van de leerkrachten en ze vonden dat de kinderen echt gezien worden.

De kinderen van de kinderraad waren trots op de goede sfeer, fijne leermethodes, leerkrachten zijn behulpzaam en vriendelijke en ze vinden de kleinschaligheid van de school fijn.

Het viel ons op dat jullie een goed inzicht hebben waar jullie staan op dit moment. Er is hard gewerkt het afgelopen jaar. De wisselingen in zowel het team als directie heeft er wel voor gezorgd dat de daltonontwikkeling gestagneerd is.

Tel daarbij op de uitslag van het inspectiebezoek en het is duidelijk dat het team even moet resetten.

Er is een nieuwe directeur aangesteld om het team weer richting te geven.

We denken dat er een mooie kans ligt om, eventueel onder deskundige begeleiding, jullie daltononderwijs weer een boost te geven.

Veel succes hierbij gewenst, ook namens Mirjan,

Jan de Rijk.

Slotopmerking school/kindcentrum

Wij herkennen en begrijpen de aanbevelingen die uit de recente visitatie naar voren zijn gekomen. Tegelijkertijd staan wij momenteel voor een duidelijke prioriteit: het op orde brengen en bestendigen van de basiskwaliteit van ons onderwijs. Gezien de zeer zwakke beoordeling die de school in maart van de Inspectie van het Onderwijs heeft ontvangen, ligt onze focus op dit moment primair op het realiseren van voldoende onderwijskwaliteit voor alle leerlingen.

De visitatie heeft ons bevestigd dat een aantal Daltononderdelen verdere ontwikkeling vraagt om het Daltoncertificaat op de langere termijn te kunnen behouden. In afstemming met het team, het bestuur en ouders hebben wij er daarom bewust voor gekozen om het Daltononderwijs opnieuw, vanuit de kernwaarden, zorgvuldig en stapsgewijs op te bouwen. Dit doen wij binnen de ruimte die de huidige context ons biedt en in samenhang met de bredere herstelopdracht van de school.

De afgelopen periode hebben wij met het team opnieuw bepaald waar wij als school naartoe willen. Deze gezamenlijke stip aan de horizon vormt de basis voor de actiedoelen die wij hebben geformuleerd vanuit het perspectief van het kind. Hiermee maken wij concreet wat wij onze leerlingen willen bieden en hoe het Daltononderwijs daaraan bijdraagt in de komende jaren. Deze actiedoelen zijn reeds ingezet of worden de komende maanden verder uitgewerkt en geborgd via kwaliteitskaarten, die cyclisch worden besproken en bijgesteld.

Tot slot hebben wij ontwikkeldoelen vastgesteld die onderdeel zijn van ons levend schoolplan. Deze doelen vragen meer tijd en verdere verdieping om te komen tot duurzame en zichtbare resultaten. Wij achten het realistisch dat bij een volgende visitatie de eerste concepten en ontwikkelingen rondom deze doelen herkenbaar zullen zijn. Met deze aanpak kiezen wij bewust voor een verantwoorde, haalbare en toekomstgerichte koers.

Plan van aanpak m.b.t. uitwerking aanbevelingen

(denk aan: actieplan, tijdpad, uitvoerenden, scholing, externe ondersteuning. Een format hiervan is eventueel te vinden op www.dalton.nl onder de kop 'visitatie en licentie'.)

Actieplan

Fase 1 - Verhelderen en ontwerpen (maart t/m juli 2026)

Acties:

- Inventariseren huidige werkwijzen per kernwaarde.
- Formuleren van een doorgaande leerlijn per kernwaarde.
- Vaststellen van minimale schoolbrede Daltonafspraken per kernwaarde.
- Toekomstvisie Dalton in teamvergadering bespreken visie op 3 tot 5 jaar. Stip aan de horizon grote lijnen.

Uitvoerenden:

- Daltoncoördinator
- Team

Scholing:

- -

Ondersteuning:

- Intern

Fase 2 - Uitproberen en verfijnen (sept. - dec. 2026)

Acties:

- Inslijten minimale vastgestelde afspraken per kernwaarde.
- Observaties en collegiale consultatie.
- Reflectie met team en leerlingen (wat werkt, wat vraagt bijstelling?).
- Toekomstvisie Dalton in teamvergadering bespreken visie op 3 tot 5 jaar.
- Toekomstvisie Dalton in teamvergadering bespreken visie op 3 tot 5 jaar. Uitwerken in ontwikkel doen actiedoelen.

Uitvoerenden:

- Directie
- Teamleden
- Daltoncoördinator

Scholing:

- Intervisiebijeenkomsten binnen het team.

Ondersteuning:

- Reflectiebezoek / feedbackmoment Daltoncoördinator en Directie.

Fase 3 - Borgen en vastleggen (jan.- juli 2027)

Acties:

- Definitieve vaststelling doorgaande leerlijn per kernwaarde.
- Opname doorgaande lijn kernwaarden als apart hoofdstuk in het Daltonboek; borging via kwaliteitskaarten en cyclische evaluatie.
- Toekomstvisie Dalton in teamvergadering bespreken visie op 3 tot 5 jaar opnemen in Daltonboek.

Uitvoerenden:

- Directie
- Daltoncoördinator

- Team

Scholing:

-

Ondersteuning:

-

Fase 4 - aanpakken van ontwikkeldoelen (sept. - dec.2027)**Acties:**

- De school ontwikkelt een samenhangend en structureel verrijkingsaanbod, waardoor leerlingen die behoefte hebben aan extra uitdaging meer eigenaarschap ervaren over hun leren en hun leerproces kunnen verdiepen.
- De school ontwikkelt een aanbod voor talentontwikkeling waarin alle leerlingen hun talenten leren ontdekken, benutten en verder ontwikkelen, passend bij hun interesses en mogelijkheden, zodat zij leren bewust keuzes te maken en verantwoordelijkheid te nemen voor hun persoonlijke groei.
- De school versterkt de ouder-kindgesprekken door leerlingen een actieve en eigenaarsrol te geven in het voorbereiden en voeren van het gesprek, waardoor zij leren reflecteren op hun ontwikkeling, leerdoelen formuleren en verantwoordelijkheid nemen voor hun leerproces.
- De school ontwikkelt thematisch onderwijs waarin vakgebieden op samenhangende wijze worden geïntegreerd, zodat leerlingen betekenisvol leren, verbanden leren leggen en actief betrokken zijn bij hun leerproces.

Uitvoerenden:

- Directie
- Daltoncoördinator
- Team

Scholing:

- Ouder/kindgesprekken nader te bepalen externe
- Thematisch werken nader te bepalen externe
- Verrijkingsaanbod intern – D. Winkel

Ondersteuning:

- Externen en internen nog nader te bepalen.

Ondertekening school en visitatievoorzitter voor gezien

Naam	Functie	Handtekening	Datum
	Leidinggevende onderwijs		
	Leidinggevende opvang (indien van toepassing)		
	Visitatievoorzitter		

Voor de verdere procedure: zie handleiding '[Daltonschool worden en blijven](#)'.